



# MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja: ul. Miodowa Nr. 22. Telefon Redakcji 11-44-05. Telefon Administracji 11-80-13. Telefon Ekspedycji 11-80-19. Ogłoszenia: ul. Królewska 5. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 po pld., w soboty do g. 12 w pld. Konto czekowe w P. K. O. -- 730.

Oddziały „Monitora Polskiego”:

BYDGOSZCZ, Gdańska 22, tel. 15-74; GDANSK, Neugarten 27, tel. 240-79; GDYNIA, Świętojańska, Dom P. A. M., tel. 17-20; GRUDZIADZ, Mickiewicza 26, tel. 304; KATOWICE, 3 Maja 34; tel. 305-65 i 310-91; KRAKÓW, Rynek Główny 6, tel. 105-00 i 120-27; LWÓW, Akademicka 11, I p., tel. 200-20, 200-45; ŁÓDŹ, Piotrkowska 125, tel. 101-11 i 11524; ŁUCK, Piłsudskiego 14, tel. 222; POZNAŃ, Aleja Marsz. J. Piłsudskiego 24, tel. 28-57, 28-58 i 28-49; TORUŃ, Szeroka 41, tel. 263; WILNO, Mickiewicza 15 m. 5, tel. 674 i 17-85.

## TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

### Zarządzenia Władz Naczelnych:

**Poz. 47. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 27 stycznia 1937 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 11 stycznia 1937 r., ustalającej warunki pracy i płacy w przemyśle gastronomicznym, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw gastronomicznych na obszarze województwa poznańskiego.**

**WYSZEDEŁ Z DRUKU NR 8 DZIENNIKA USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Z DNIA 10 LUTEGO 1937 R., ZAWIERAJĄCY TREŚĆ NASTĘPUJĄCĄ:**

### ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

**Poz. 62 — Skarbu z dnia 11 stycznia 1937 r. o ustaleniu wysokości opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za okres budżetowy 1935/36.**

**Poz. 63 — Skarbu z dnia 20 stycznia 1937 r. o umundurowaniu urzędników kontroli skarbowej.**

**Poz. 64 — Spraw Wewnętrznych z dnia 18 stycznia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wojskowych o nabywaniu, posiadaniu i noszeniu broni przez niektórych funkcjonariuszów Lasów Państwowych.**

**Poz. 65 — Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 27 stycznia 1937 r. o zmianach w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 23 lipca 1925 r. o warunkach funkcjonowania oraz organizacji wzajemnych zakładów (totalizatora) na torach wyścigowych towarzystw wyścigów konnych oraz o sposobie prowadzenia rachunkowości tych zakładów.**

### OBWIESZCZENIE MINISTRA:

**Poz. 66 — Spraw Wojskowych z dnia 4 stycznia 1937 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska.**

## DZIAŁ URZĘDOWY.

—oOo—

### Zarządzenia Władz Naczelnych.

—oOo—

47.

#### OBWIESZCZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 stycznia 1937 r.

w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 11 stycznia 1937 r., ustalającej warunki pracy i płacy w przemyśle gastronomicznym, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw gastronomicznych na obszarze województwa poznańskiego.

Związek Zjednoczonych Pracowników Gastronomicznych w Poznaniu wniósł do Ministerstwa

Opieki Społecznej w myśl § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem., str. 1456) podanie o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw gastronomicznych na obszarze województwa poznańskiego umowie zbiorowej, zawartej w Poznaniu w dniu 11 stycznia 1937 r. pomiędzy Polsko-Chrześcijańskim Związkiem Towarzystw Restauratorów, Właścicieli Hoteli i Kawiarni i Pokrewnych Zawodów w Poznaniu oraz Cechem Mistrzów Cukierniczych w Poznaniu z jednej strony a Związkiem Zjednoczonych Pracowników Gastronomicznych w Poznaniu z drugiej.

Tekst umowy podany jest poniżej.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższej umowie mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministerstwa Opieki Społecznej w ciągu dni 14 od ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Kościalkowski.*

#### UMOWA ZBIOROWA

dla zawodu gastronomicznego w województwie poznańskim.

Pomiędzy pracodawcami w zawodzie gastronomicznym w województwie poznańskim, reprezentowanymi przez Polsko-Chrześcijański Związek Towarzystw Restauratorów, Właścicieli Hoteli i Kawiarni i Pokrewnych Zawodów w Poznaniu oraz przez Cech Mistrzów Cukierniczych w Poznaniu z jednej strony a pracownikami gastronomicznymi, zastąpionymi przez Związek Zjednoczonych Pracowników Gastronomicznych w Poznaniu, z drugiej strony — na posiedzeniu, odbytym w lokalu Inspektoratu Pracy w Poznaniu pod przewodnictwem Józefa Rojszyka, p. o. podinspektora pracy w dniu 11 stycznia 1937 r. zawarto następującą umowę zbiorową:

§ 1.

Umowa niniejsza obejmuje teren województwa poznańskiego i dotyczy z jednej strony właścicieli jadłodajni, jak: restauracje, cukiernie, kawiarnie, mleczarnie, pasztecziarnie, piwiarnie, winiarnie, śniadalnie, probiernie, miodarnie, garkuchnie, bary, kuchnie publiczne, bufety, szynki, traktiernie, karczmy i gospody, z drugiej strony — pracowników gastronomicznych, jak pracowników kelnerskich i kucharzy, zatrudnionych w wymienionych zakładach.

§ 2.

Przyjmowanie do pracy stałej, na wypomóżkę lub na czasowe zastępstwo pracowników, wymienionych w par. 1 umowy, odbywa się za pośrednictwem społecznego biura pośrednictwa pracy przy Związku Zjednoczonych Pracowników Gastronomicznych w Poznaniu względnie — Biur Funduszu Pracy.

§ 3.

Zwolnienie pracowników odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

§ 4.

Czas pracy normuje się zgodnie z postanowieniami obowiązującymi w tej mierze przepisów prawnych.

§ 5.

Pracownicy zatrudnieni w ciągu całego tygodnia winni otrzymać jeden wolny od pracy dzień w tygodniu.

§ 6.

W pierwsze święta Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy stale zatrudnieni pracownicy gastronomiczni po uprzednim porozumieniu się z pracodawcą lub z jego zastępcą mogą być zastąpieni przez bezrobotnych kolegów, o ile ewentualni zastępcy odpowiadają warunkom danego zakładu.

§ 7.

Pracownicy nie mogą być zmuszani do prac, nie wchodzących ściśle w zakres ich zawodu.

§ 8.

Tytułem wynagrodzenia pracownicy kelnerscy pobierają 10%, które doliczają konsumentom do rachunków za podawane przez siebie potrawy i napoje. Powyższe wynagrodzenie obowiązuje również na weselach, balach, rautach i innych przyjęciach.

Wynagrodzenie kucharzy ustala się według umowy indywidualnej w zależności od kwalifikacji pracownika, z tym jednak, że wynagrodzenie to nie może być niższe niż 30 zł tygodniowo. Prócz tego kucharze otrzymują w czasie pracy wyżewienie.

§ 9.

Pracownik kelnerski, zatrudniony dorywczo na wypomóżkę, pobiera wynagrodzenie, ustalone w § 8 ust. 1 umowy, przy czym gwarantuje im się dzienny zarobek w wysokości co najmniej 2 zł. Gwarancja nie dotyczy imprez, urządzanych na otwartym powietrzu. Kucharz zatrudniony na wypomóżkę otrzymuje w czasie pracy wyżewienie i wynagrodzenie pieniężne według indywidualnej umowy.

§ 10.

W wypadku wyjazdu pracownika stałego lub wypomóżki poza miejsce jego stałej pracy lub zamieszkania, otrzymuje on wolną podróż w obie strony (w razie wyjazdu koleją — bilet 3 klasy), całodzienne wyżewienie i wynagrodzenie pieniężne, ustalone w § 9 umowy.

§ 11.

Z wynagrodzenia pracownika, ustalonego w §§ 8, 9 i 10 umowy, nie wolno pracodawcy potrącać żadnych kwot na opłacanie kierowników względnie na inne potrzeby zakładu. Wyjątek stanowią potrącenia, dokonywane na podstawie postanowień obowiązujących przepisów prawnych.

§ 12.

Przyjmowanie uczniów wstrzymuje się na przeciąg jednego roku.

§ 13.

Uczniowie kelnerscy z nieukończoną praktyką nie mogą obsługiwać rewiru samodzielnie, jak również nie wolno im pobierać procentów, ustalonych w § 8 ust. 1 umowy.

UWAGA: Uczniowie mają prawo zastąpić starszego kelnera lub kierownika w jego rewirze.

## § 14.

Ubiorem pracownika kelnerskiego może być frak, smoking, czarna lub biała marynarka (t. zw. jaczka).

## § 15.

Pracodawca ponosi koszty prania zawodowej odzieży kucharzy, jak fartuch, biała marynarka (jaczka), spodnie i czapka.

## § 16.

Przynależność pracownika do organizacji zawodowej pracowniczej nie może służyć podstawą do rozwiązania umowy o pracę.

## § 17.

Umowa niniejsza obowiązuje od dnia 11 stycznia 1937 r. do dnia 31 grudnia 1937 r.

O ile na trzy miesiące przed jej upływem, tj. najpóźniej 30 września 1937 r. nie nastąpi pisemne jej wypowiedzenie, obowiązywać ona będzie, poczynając od dnia 1 stycznia 1938 r. na następne lata z prawem wypowiedzenia jej na trzy miesiące naprzód na koniec roku kalendarzowego, tj. najpóźniej 30 września każdego roku.

Poznań, dnia 11 stycznia 1937 r.

Za Pracodawców:

Polsko-Chrześcijański Związek Towarzystw Restauratorów, Właścicieli Hoteli, Kawiarni i Pokrewnych Zawodów w Poznaniu:

- (—) Stanisław Józwiak
- (—) Fr. Piosek
- (—) Maksymilian Brencz
- (—) Władysław Rajewski
- (—) Stanisław Tulecki

Cech Mistrzów Cukierniczych w Poznaniu:

- (—) W. Dobski.

Za pracobiorców:

Związek Zjednoczonych Pracowników Gastronomicznych w Poznaniu:

- (—) J. Gryps
- (—) Dukat Bronisław
- (—) Edward Kukiela
- (—) Tadeusz Czamański

(—) J. Rojszyk

p. o. podinspektor pracy.

## DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

—oOo—

### Z Kancelarii P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki przyjął wczoraj ustępującego Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych p. senatora Henryka Kaweckiego.

—oOo—

### Z Ministerstwa Opieki Społecznej.

Dnia 9 b. m. odbyło się w Min. Opieki Społecznej posiedzenie Naczelnego Wydziału Wykonawczego Ogólnopolskiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym oraz przewodniczących i sekretarzy komitetów wojewódzkich.

Obrady zajął przewodniczący Ogólnopolskiego Komitetu Pomocy Zimowej P. Min. Zyndram-Kościałkowski. Po uczczeniu pamięci zmarłych członków Komitetu s. p. wicewojewody Alfonsa Zgrzebnio i s. p. wicewojewody Witolda Gintowt-Dziwałtowskiego, P. Minister scharakteryzował dotychczasowe wyniki akcji Pomocy Zimowej, podkreślając, że mimo, iż akcja tego rodzaju

jest po raz pierwszy prowadzona w Polsce, rezultaty osiągnięte są znaczne.

Po przemówieniu P. Min. Kościałkowskiego złożyli sprawozdania z osiągniętych rezultatów przewodniczący poszczególnych komitetów wojewódzkich.

Sprawozdanie z woj. warszawskiego złożył inż. Przedpełski, z łódzkiego prezes Gutowski, z białostockiego rejent Gąsiorowski, z wileńskiego płk. Głazek, z poleskiego gen. Jarnuszkiewicz, z wołyńskiego poseł Puławski, z poznańskiego ks. prałat Steinmetz, ze Śląska marsz. Grzesik, z krakowskiego sen. Bobrowski, ze stanisławowskiego ks. sen. Łobodycz i wreszcie z woj. tarnopolskiego p. Wolański.

Ze złożonych sprawozdań wynika, że akcja Pomocy Zimowej rozwija się w terenie naogół pomyślnie, w niektórych województwach zebrane ofiary zapewniają samowystarczalność dla danego terenu, a nawet umożliwiają pomoc dla tych obszarów, których ofiarność publiczna nie dała wystarczających rezultatów.

W szeregu sprawozdań wysunięto postulat, aby wolne zawody, właściciele nieruchomości itp. objęte zostały normami świadczeń na Pomoc Zimową opartymi na stawkach podatku dochodowego, dotychczasowe bowiem doświadczenie wykazuje, że wpływy z tego źródła są niewspółmiernie niskie w stosunku do możliwości finansowych tej kategorii osób. Poza tym podkreślano konieczność znacznego wzmocnienia nacisku moralnego w stosunku do tych wszystkich, którzy nadal uchylają się od spełnienia obowiązku obywatelskiego niesienia pomocy pozostającym bez pracy.

Wszyscy sprawozdawcy zgodnie stwierdzili, że największą ofiarność wykazuje świat pracy najmniejszej, który złożył przeszło połowę zebranych na Pomoc Zimową świadczeń pieniężnych. Stwierdzono również, że akcja Pomocy Zimowej po za

pomocą doraźną umożliwiła spokojną demobilizację bezrobotnych zatrudnionych na robotach publicznych i spowodowała znaczne odprężenie psychiczne wśród mas wytrąconych na pewien okres z normalnych warunków bytowania.

W ogólnej dyskusji nad sprawozdaniami poruszono m. in. sprawę wydatków administracyjnych związanych z prowadzeniem akcji Pomocy Zimowej. Sekretarz generalny p. Dolanowski wyjaśnił, że koszty te, poza drobnymi sporadycznymi wypadkami, nie istnieją, gdyż wydatki administracji pokrywa Fundusz Pracy, który oddał do dyspozycji Komitetu Pomocy Zimowej cały swój aparat techniczny. Każda złotówka złożona na pomoc bezrobotnym zużytkowana jest bezpośrednio na ten cel. Dyr. Dolanowski podkreślił, że ponieważ akcja trwać będzie jeszcze przez luty, marzec, a nawet i kwiecień, koniecznym jest zwiększenie wysiłków celem uzyskania dalszych ofiar, a zwłaszcza realizacji złożonych dotychczas deklaracji. Następnie p. sekretarz generalny zawiadomił zebranych o rozpoczęciu prac przez centralną komisję rewizyjną, przypominając o konieczności zorganizowania komisji rewizyjnych we wszystkich komitetach wojewódzkich i lokalnych.

Po dłuższej ogólnej dyskusji zabrał na zakończenie głos P. Min. Kościałkowski zaznaczając, że chociaż akcja Pomocy Zimowej zapoczątkowana została w chwili wyczerpania społeczeństwa długotrwałym kryzysem, jednak wyniki osiągnięte są pokaźne. Naturalnie w każdym terenie panują inne warunki pracy, to też organizację pomocy należy dostosowywać do warunków lokalnych, a przy odpowiednim napięciu ofiarności publicznej, spowodowanej zrozumieniem obowiązku społecznego i obywatelskiego cel Pomocy Zimowej zostanie osiągnięty i setki tysięcy bezrobotnych w spokoju przetrwają najcięższy okres zimowy, dzielący ich od powrotu do warsztatów pracy.

## Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Trzydzieste szóste posiedzenie

z dnia 9 lutego 1937 r.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 10 min. 15.

P. Marszałek St. Car zawiadomił Izbę, że prace nad budżetem rozpoczną się na plenum dnia 11 lutego r. b. o godz. 10-ej rozprawą ogólną nad projektem ustawy skarbowej z preliminarzem budżetowym. W tym samym dniu p. Marszałek poda bliższy rozkład debat budżetowych.

W pierwszym czytaniu odesłano do komisji następujące rządowe projekty ustaw: a) w sprawie organizacji więziennictwa, b) o zmianach w ustroju sądów powszechnych i postępowaniu karnym — oba do Komisji Prawniczej, c) w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o państwowych zakładach chowu koni i premiowaniu ogierów — do Komisji Rolnej, d) w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o bezpieczeństwie statków morskich — do Komisji Przemysłowo-Handlowej.

Prócz tego odesłano w pierwszym czytaniu następujące projekty ustaw złożone przez p.p.: a) Stanisława Michałowskiego o przywróceniu związkom samorządowym prawa egzekucji należności publiczno-prawnych — do Komisji Skarbowej, b) p. Szczepańskiego o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych — do Komisji Przemysłowo-Handlowej i c) p. Hylí o postępowaniu uproszczonym przy regulowaniu stanu hipotecznego gruntów w związku z przebudową ustroju rolnego lub spłatami rodzinnymi w okręgach sądów apelacyjnych w Krakowie i we Lwowie — do Komisji Prawniczej.

Posel Podoski referował projekt ustawy w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta o Krzyżu i Medalu Niepodległości. Nowela ta wprowadza dwie zmiany. Prawo do nadawania tych odznaczeń uczestnikom walk o wskrzeszenie Rzeczypospolitej wygasło dnia 31 grudnia 1933 r. Z przyczyn czysto formalnych długotrwałego sprawdzania faktów, Komitet nie zdążył do tego czasu załatwić szeregu zgłoszeń. Oprócz tego później wpłynęły jeszcze liczne życiorysy osób, których działalność odpowiada wszystkim warunkom dla uzyskania Krzyża lub Medalu Niepodległości. Dotychczas przeszło 45.000 osób otrzymało te odznaczenia, pozostaje około 22.000 osób, którym nie mogą one być nadane przed wejściem w życie niniejszej noweli. Nowe zgłoszenia mogą wpłynąć najpóźniej 30 kwietnia b. r. Druga zmiana dotyczy sądu honorowego, który będzie stał na straży honoru odznaczonych i w razie czynu niehonorowego będzie mógł orzec utratę odznacze-

nia. Orzeczenie to wymaga zatwierdzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Ustawę przyjęto w II i III czytaniu.

Na porządek dzienny weszły ustawy o **Funduszu Obrony Narodowej i o inwestycjach.**

P. Marszałek zaproponował łączne traktowanie obu tych ustaw, pozostających z sobą w ścisłym związku, na co Izba się zgodziła.

Sprawozdawcą był pos. Sikorski; referował on obie sprawy zgodnie z uchwałami Komisji.

W dyskusji przemawiali posłowie: **Hołyński, Snopczyński, Tomaszewicz, Pimonow, Jahoda-Żółtowski, Celewicz, Maleszewski, Mostowski, Tarnowski, Jasiński, Sowiński, Wielhorski i Krzczunowicz.**

P. Marszałek zarządził przerwę obiadową.

Po przerwie przemawiali posłowie: **Szymanowski, Hermanowicz, Zubrzycki, Gotlieb, Peleński, Gdula, Sommerstejn, Skrypnik, Marchlewski, Wierzbicki i Hutten-Czapski.**

Odpowiadał sprawozdawca poseł Sikorski.

Następnie p. Marszałek zarządził głosowanie nad projektem ustawy o dotacjach na rzecz F. O. N.:

Kto jest za projektem ustawy, zechce wstać. (Stoi większość).

Przystępujemy do III czytania.

Kto jest za projektem ustawy, zechce wstać. (Stoi cała Izba). Stwierdzam, że Sejm przyjął ustawę jednomyślnie. (Oklaski.)

P. Marszałek zarządził głosowanie nad ustawą o inwestycjach na r. 1937. Przed przystąpieniem do głosowania p. Marszałek zawiadomił Izbę o wpłynięciu rezolucji p. Snopczyńskiego, która nie była zgłoszona na Komisji. Wobec formalnego sprzeciwu ze strony sprawozdawcy p. Sikorskiego, rezolucja ta nie została poddana pod głosowanie, a jedynie dołączona do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia. W głosowaniu odrzucono najpierw dwie poprawki mniejszości, zgłoszone przez pos. Peleńskiego do art. 1 projektu ustawy, po czym przyjęto całą ustawę w brzmieniu projektu rządowego wraz z rezolucją referenta.

Następnie przystąpiono do 6 pkt. porządku dziennego, t. j. sprawozdania Komisji Skarbowej o rządowym projekcie ustawy w sprawie zmiany ustawy z 24 marca 1933 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych.

Sprawozdawcą był poseł Marchlewski: Rządowy projekt ustawy przewiduje podniesienie dotychczasowej granicy emisji biletów skarbowych z 300 do 450 milionów złotych. Bilet skarbowy, o którym mowa, jest papierem wartościowym krótkoterminowym. W obecnej postaci znalazł on już prawo obywatelstwa, stając się papierem